

Inleiding

Vanaf 1994 zijn regels van kracht voor de aardappelteelt ter bestrijding van aardappelmoetheid (AM). De regels zijn gebaseerd op een vruchtwisseling van ten minste 1 op 3 (1:3) zonder nadere eisen te stellen inzake de teelt van AMresistente rassen. In 2026 mogen dus op die plaatsen aardappelen worden geteeld waar in 2024 en 2025 geen aardappelen stonden. Een 1 op 1 (1:1) of 1 op 2 (1:2) teelt is in principe niet toegestaan. Uitzondering hierop zijn er voor: -aardappelteelt in het 'Noordoostelijk zand- en dalgrondgebied' (m.u.v. NAK-pootaardappelen), -bij aanvraag voor ontheffing vruchtwisseling (het aanvraagformulier kunt u vinden op de website van de NAK, <https://www.nak.nl/aardappelmoetheid-vruchtwisseling-ofvroegrooi/>) -deelname aan de vroeggrooierregeling. In deze toelichting wordt nader ingegaan op de voorwaarden van de vroeggrooierregeling.

Vroegrooierregeling

Indien de aardappelen vóór de controledatum worden gerooid, mag op een perceel 1:2 worden geteeld (in bijzonder geval 1:1). **Dit geldt echter niet voor NAKpootaardappelen.** De controledatum is afhankelijk van het gebied waarin het betreffende perceel zich bevindt. Om aan de vroeggrooierregeling te kunnen deelnemen is het noodzakelijk vroegtijdig controle aan te vragen. Voor alle 1:2 gebieden geldt dat de teelt van aardappelen in 2026 mogelijk is op die percelen waar de aardappelen in 2024 vóór de controledatum zijn gerooid (Noord-Nederland: 10 juli; Heerhugowaard/Geestmerambacht: 20 juli; Zuid-Nederland: 1 juli) en waarvoor tijdig controle is aangevraagd.

a) Vroegrooierregeling Noord-Nederland

Indien in 2026 de aardappelen vóór 10 juli worden gerooid en de controle is tijdig aangevraagd (vóór 15 juni 2026), dan mogen op het betreffende perceel in 2028 wederom aardappelen worden geteeld. U krijgt hierover na de controle schriftelijk bericht.

Het gebied **Noord-Nederland** omvat de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Flevoland, Overijssel ten noorden van de Overijsselse Vecht en het Zwarte Water en Noord-Holland ten noorden van het Noordzeekanaal en het IJ, m.u.v. het in de inleiding genoemde 'Noordoostelijk zand- en dalgrondgebied'.

Het 'Noordoostelijk zand- en dalgrondgebied' betreft de gehele provincie **Drenthe** en de volgende gemeenten of delen van gemeenten:

In de provincie **Groningen**: Bellingwedde, Groningen voor zover gelegen ten zuiden van het Eemskanaal, Grootegast, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Marum, Menterwolde, Pekela, Reiderland voor zover gelegen ten westen van de Ulsderweg en C.G. Wiegersweg en ten zuiden van de Hoofdweg en Goldhoorn te Finsterwolde, Scheemda voor zover gelegen ten zuiden van de Goldhoorn te Oostwold en ten westen van de Noorderstraat, ten noorden van de Polderweg, ten noorden van de Polderweg, ten westen van de Langeweg, ten zuiden van Hoofdweg-Oost, Hoofdstraat en Hoofdweg-West te Nieuwolda, ten zuiden van de Hoofdweg 't Waar, ten zuiden van de Rechte Walsterweg, Slochteren, Stadskanaal, Veendam, Vlagtwedde en Winschoten.

In de provincie **Friesland**: Ooststellingwerf voor zover gelegen ten noorden van de Verwersweg (vanaf provinciegrens) tot de Zuid, ten oosten van de wegen Zuid en Hoofdweg tot Kloosterweg, ten zuiden van de wegen Kloosterweg, Terwisscha, Westeres en Bruggelaan tot de Compagnonsvaart, ten oosten van de wegen Zuideinde (door Fochteloo), Noordeinde, de Knolle tot kruising met de Weper, en ten zuiden van de wegen Weper en Weperpolder (tot provinciegrens).

In de provincie **Overijssel**: Hardenberg, Twenterand, Hellendoorn, Ommen en Steenwijkerland voor zover gelegen ten noorden en ten oosten van de Punterweg (vanaf Kuinderweg), Hammerdijk, Kerkbuurt, Blokzijldijk en Kuinderdijk, en ten zuiden en ten oosten van de Kanaalweg. Voor de kaarten van deze gebieden zie: www.nvwa.nl.

N.B.: Telers van aardappelen in het gebied Opperdoes (zie voor gebiedsomschrijving onder c.) die van de 1:2 regeling Noord-Nederland gebruik willen maken, hoeven geen controle-aanvraag in te dienen. Het gehele gebied wordt namelijk gekarteerd op 10 juli. Zij krijgen overigens geen bericht van de controle-uitslag. Om voor de 1:2 regeling in aanmerking te komen moeten de aardappelen natuurlijk wel voor de controledatum gerooid zijn. Indien men wil weten of op een bepaald perceel aardappelen geteeld mogen worden, kan men bij de NAK te Emmeloord de betreffende karteringskaarten inzien. Voor de 1:1 aardappelteelt in het gebied Opperdoes moet wél controle worden aangevraagd (zie onder c).

b) Vroegrooierregeling Noord-Nederland (gebied Heerhugowaard/Geestmerambacht)

Indien de aardappelen in 2026 vóór 20 juli worden gerooid en de controle is tijdig aangevraagd (vóór 15 juni 2026), dan mogen op het betreffende perceel in 2028 wederom aardappelen worden geteeld. U krijgt hierover na de controle schriftelijk bericht.

TOELICHTING BIJ AANVRAAG CONTROLE VROEGROOIREGELING

AARDAPPELEN 2025

Het gebied **Heerhugowaard/Geestmerambacht** is omschreven als: Het gebied begrensd door Kanaal OmvalKolhorn, Westerlangereis, Langereis, Veenhuizerkade, Plempdijk, Ringvaart Heerhugowaard, Hoornse Vaart, Ringsloot polder, De Vronermeer, spoorlijn Alkmaar-Hoorn tot palen bovenleiding 39/23 en 39/24, Nollenweg, Provinciale weg S3 (Alkmaar-Schagen), Daalmeerpad, Vronermeerweg, Wijde Vaart (gedeeltelijk gedempt), Spanjaardsdam, Nauertogt, Westelijke Randweg, Majersloot, Voorburggracht, Westelijke Randweg naar Broek op Langedijk, Stationsweg, Dorpsstraat, Uitvalsweg, Kanaal Omval-Kolhorn, Langebalkweg, Oostelijke randweg Noord-Scharwoude, Waardijk West, Provinciale weg S4, Kanaal Omval-Kolhoorn.

Voor een kaart van dit gebied zie: www.nvwa.nl.

c) Vroegrooiregeling Noord-Nederland (gebied Opperdoes en Langedijk)

Indien in 2026 de aardappelen vóór 10 juli worden gerooid en de controle is tijdig aangevraagd (vóór 15 juni 2026), dan mogen, onder bepaalde voorwaarden, in 2027 op het betreffende perceel wederom aardappelen worden geteeld. U krijgt hierover na de controle schriftelijk bericht.

Voor teelt in 2027 wordt de eis gesteld dat de aardappelen in 2026 vóór 10 juli moeten zijn gerooid én dat vóór 1 maart 2027 een gunstige uitslag van een intensieve bemonstering (AMI) via de NAK aan de NVWA wordt overlegd. Indien deze niet kan worden overlegd, valt men automatisch terug in de vroegrooiregeling 1:2 voor Noord-Nederland (zie onder a.).

Het gebied **Opperdoes** is omschreven als:

Het gebied begrensd door Noordkogger Zeedijk vanaf de Overleker Sluis van Medemblik, Noorderweg, Dorpsweg Twisk, Twiskerdijksloot, de Braak, de Muieter, Zandwegslot naar de Overleker Sluis.

Het gebied **Langedijk** is omschreven als:

Het gebied begrensd door Koog, Langebalkweg, Kanaal Omval-Kolhorn, Uitvalsweg, Dorpsstraat Broek op Langedijk en Zuid-Scharwoude tot Koog.

Voor de kaarten van deze gebieden zie: www.nvwa.nl.

d) Vroegrooiregeling Zuid-Nederland

Indien in 2026 de aardappelen vóór 1 juli worden gerooid en de controle is tijdig aangevraagd (vóór 15 juni 2026), dan mogen op het betreffende perceel in 2028 wederom aardappelen worden geteeld. U krijgt hierover na de controle schriftelijk bericht.

Het gebied **Zuid-Nederland** omvat de provincies Gelderland, Utrecht, Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant, Limburg, Overijssel ten zuiden van de Overijsselse Vecht en het Zwarte Water en Noord-Holland ten zuiden van het Noordzeekanaal en het IJ.

Voor een kaart van dit gebied zie: www.nvwa.nl.

Kaart voor aanduiding ligging perceel

De aanvraag voor controle wordt alleen in behandeling genomen als er een duidelijke kaart is bijgevoegd. U dient een (kopie van een) via de NVWA verkregen kaart, een kadastrale kaart, een door de Rijksdienst voor Onderneming Nederland (RVO / LNV-loket) verstrekte bedrijfskaart of een kavelkaart mee te zenden waarop het perceel voorkomt. De kaart dient van zodanige omvang te zijn dat daarop één of meerdere vaste punten, zoals een huis of een wegwakering, voorkomen zodat de ligging van het perceel duidelijk herkenbaar is.

Het perceel of gedeelte daarvan waarvoor controle wordt aangevraagd, dient door bijvoorbeeld omlijning of arcering te worden aangegeven, met vermelding van lengte en breedte. Indien het perceel geen eigen nummer heeft, dient u het zelf een nummer te geven. Wanneer gebruik gemaakt wordt van een kadastrale kaart dient met een pijl de richting van het noorden te worden aangegeven.

Tot slot moet op de (kopie)kaart ook uw naam en adresgegevens vermeld zijn.

Hoe aanvraag vroegrooiregeling indienen?

U kunt het formulier 'Aanvraag controle vroegrooiregeling aardappelen' downloaden op de website van de NAK (www.nak.nl/teeltvoorschriften/formulieren) en deze ingevuld per post of mail teeltvoorschriften@nak.nl toezenden aan de NAK. Het volledig ingevulde aanvraagformulier, inclusief (een kopie) van de topografische kaart en eventuele overige bewijsstukken, dient vóór 15 juni 2026 in bezit te zijn van de afdeling Teeltvoorschriften. De NAK voert in opdracht van de NVWA de controle op de vroegrooiregeling uit.

Kosten aanvraag controle

Aan een aanvraag voor controle zijn kosten verbonden. Deze kosten bedragen € 304,00 (excl. BTW) per aanvraag. De aanvrager ontvangt van de NAK een factuur ter voldoening van de kosten. Er kan slechts één perceel per aanvraag worden aangemeld.